

**KEREKASZTAL "MOBIL KÖZLEKEDÉSI FOLYOSÓK ÉS KERÉKPÁRUTAK"
KORSZERŰ HATÁR MENTI INFRASTRUKTÚRA - SIKERES KÁRPÁTOK RÉGIÓ
2021. ÁPRILIS 15.**

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A határ menti régiók konstruktív megbeszéléseken és tanulságos előadásokon vettek részt 2021. április 15-én a Magyarországorszag - Szlovákiaia - Romániaia - Ukrajna ENI CBC Program 2014-2020 keretében megvalósított és a szlovákiaiai Kassai Önkormányzati Régió által kezdeményezett "Közlekedési folyosók és kerékpárutak" témájú kerekasztal-beszélgetés keretében.

A rendezvényt a Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetsége "IARDI" (UA), a Kárpátaljai Regionális Tanács (UA), a Máramaros Megyei Tanács (RO) és a Szatmár Megyei Tanács (RO), valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat (HU) támogatta a határ menti régiók elnökeinek közvetlen részvételével: Rastislav Trnka, Oleksiy Petrov és Seszták Oszkár. A közlekedési, közúti és kerékpáros infrastruktúrával foglalkozó szakértők előadásai a határ menti régiók aktuális kihívásait, igényeit, lehetőségeit és fejlesztési elképzeléseit vitatták meg. A partnerek támogatásának és együttműködésének köszönhetően a rendezvényen aktív párbeszéd alakult ki ezekről a fontos kérdésekről.

Rastislav Trnka, a Kassai Önkormányzati Régió elnöke, Szlovákia

megnyitotta a rendezvényt, üdvözölte a régiók vezetőit, a szakértő előadókat és minden résztvevőt, és megköszönte, hogy elfogadták a Kassai Önkormányzati Régió által kezdeményezett találkozóra szóló meghívást. Trnka úr hangsúlyozta a közös fellépések és a kölcsönös együttműködés fontosságát, sőt szükségességét a határ menti infrastruktúra fejlesztése és a határokon átnyúló mobilitás támogatása terén: "A régióink közötti hatékony kapcsolat fejlesztése rendkívül fontos feladat, amelyet csak közös erőfeszítéssel, együttműködéssel és a határon átnyúló szinten összehangolt

intézkedésekkel tudunk megvalósítani". A kassai régió a regionális utak és hidak minőségének javítására összpontosít, és aktívan támogatja az ukrain határral való autópálya-kapcsolat kiépítésének felgyorsítását. Ugyanakkor az egyik fő célkitűzése, hogy kiterjedt kerékpárút-hálózatot alakítson ki, amely a régión belül számos helyszínt összeköt, de a szomszédos régiókkal és országokkal is összeköti azokat, és ezáltal támogatja a fenntartható mobilitást, valamint a turizmust. A MOBI projekt egyik eredménye néhány hónapon belül egy megvalósíthatósági tanulmány lesz a Michalovce és Vysne Nemecke közötti kerékpárútról, amely kapcsolatot teremt Ukrajnával a kerékpárosok számára. Kifejezte meggyőződését, hogy a kerekasztal megbeszélés hozzájárul a projekt közös céljának eléréséhez, vagyis ahhoz, hogy a határ menti régiókban új megoldások és elképzelések szülessenek a polgárok számára a határokon átnyúló mobilitás terén.

Olekszij Petrov, a Kárpátaljai Regionális Tanács elnöke, Ukrajna

megköszönte a főszervezőknek, hogy kezdeményezték és felvetették ezt a fontos témát, és tájékoztatott arról, hogy a MOBI projekt keretében a múlt héten egy kisrepülőgép érkezett Ungvár repülőterére. Hangsúlyozta, hogy Kárpátalja rendelkezik Ukrajna legnagyobb erdősterületével, jelentős ökoszisztémával, ezért törvényi szinten tilos a belső égésű motorok használata. Ez a tény hozzájárul a kerékpáros infrastruktúra fejlesztéséhez a régióban. Fontos, évtizedek óta megoldatlan kérdés a kerékpárutak hiánya a nemzetközi határátkelőknél, Szlovákiával, Magyarországgal és Romániával.

Kárpátalja megye most a már meglévő határátkelőhelyek rekonstrukciójára és újak építésére összpontosít, amelyek gyalogos és kerékpáros átkelőhelyeket is tartalmaznának. Megállapította, hogy fontos a határ menti infrastruktúra fejlesztése az áruk és a személyek mobilitásának fokozása, valamint az üzleti élet és a turizmus fellendítése érdekében.

Seszták Oszkár, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlés elnöke, Magyarország

megjegyezte, hogy a térségben számos nagy jelentőségű infrastrukturális projektet valósítanak meg, azt is hangsúlyozta, hogy a fejlesztés nem áll meg a megyében. Szabolcs - Szatmár - Bereg megye logisztikai adottságai kiemelkedőek, köszönhetően annak, hogy Szlovákiával, Ukrajnával, valamint Romániával határos. Kisvárdai - Záhony az ország legfontosabb logisztikai folyosója. Az ukrajnai határ közelében az év elején megkezdődött az egyik legnagyobb és legmodernebb, Ázsiát Európával összekötő, logisztikai terminál építése. A megye egyik prioritása a kerékpáros közlekedés településközi kapcsolatának fejlesztése és egységes hálózattá történő fejlesztése is, hogy

biztonságosabb feltételeket biztosítson a kerékpárosok számára, valamint növelje a térség turisztikai vonzerejét. Eredményes párbeszédet kívánt a résztvevőknek, és reményét fejezte ki, hogy a határokat hamarosan biztonságosan újra megnyitják, így a határokon átnyúló mobilitás ismét beindulhat.

Doru Alexandru Lazăr, a Máramaros Megyei Tanács alelnöke, Románia

hangsúlyozta a téma, az úthálózat létfontosságú jelentőségét a közösségek fejlődése szempontjából. Máramaros helyzetéből adódóan a régió célja, hogy a résztvevő országok jelentős üzleti partnerévé váljon. A megye már bizonyította minőségi szolgáltatásait az ipari formatervezés, a bútorgyártás, a turizmus és a biogazdálkodás terén. A cél eléréséhez Máramarosnak fejleszteni kell az infrastruktúrát, hogy egyszerű és gyors

kapcsolatot teremtsen más régiókkal - jelenleg több projekt is folyamatban van a közúti infrastruktúra fejlesztésére. Az egyik fő cél egy gyorsforgalmi út megépítése, amely összeköti Máramarost az európai autópálya-hálózattal, ezzel fokozva az üzleti életet és a turizmust, ugyanakkor a megyei utak és turisztikai utak fejlesztése is fontos. "Csak a szomszédos régiókkal való szoros együttműködéssel lehet koherens infrastrukturális projektet kidolgozni". A közös mobilitási terv nagy hatással lesz a közösségekre és a régiók kiegyensúlyozott fejlődésére. Hangsúlyozta az együttműködés fontosságát olyan témákban, mint a digitalizáció, a környezetvédelmi kérdések vagy az egészségügy.

Cristina Stern, a Regionális Fejlesztési Osztály ügyvezető igazgatója, Szatmár megye, Románia

megjegyezte, hogy elengedhetetlen az akadályok elhárítása és a határokon átnyúló együttműködés ösztönzése. A határ menti területek jobb megismerése hasznos ebben a vonatkozásban. A határokon átnyúló projektek az élet számos területén - közlekedés, biztonság, oktatás, energia, egészségügy vagy munkalehetőségek - jelentős hatást gyakoroltak a polgárokra. A MOBI projekt a határokon átnyúló gazdasági együttműködés fejlesztésének eszköze, és hozzáadott értéket jelent a

határ menti területeken a kölcsönös ismeretek, szükségletek és prioritások megosztása révén. A találkozó nagyszerű lehetőség arra, hogy kapcsolatot teremtsünk céljaink között. A partnerek részvétele és együttműködése nélkül nem lehetne elérni ezeket a célokat.

Nataliya Nosa, a Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetségének ügyvezető igazgatója, Ukrajna

bemutatta a MOBI projektet a találkozó résztvevőinek. Bemutatta a fő célkitűzést, amely a személyek és áruk hatékony, határokon átnyúló mobilitásának fenntartható platformja, a közlekedési és határ menti infrastruktúra, valamint a közútvonalak összeköttetésének javítása, az önkormányzatok és a közlekedési és határ menti infrastruktúra fejlesztését célzó szakmai szervezetek közötti együttműködés erősítése révén. A cél elérése érdekében fontos a határ különböző oldalain folyó tevékenységek

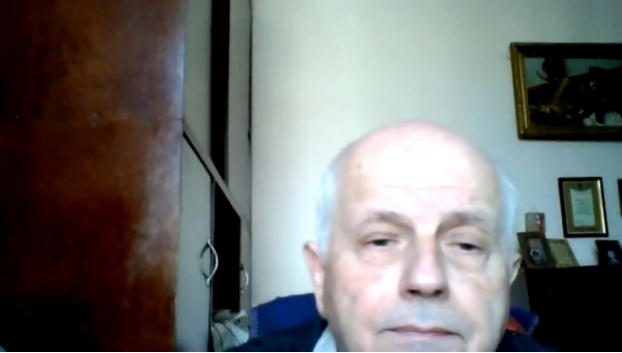
kiegyensúlyozása és összehangolása. A kölcsönös együttműködést aktív találkozókkal, kerekasztal-beszélgetésekkel és alapvető témákban tartott műhelytalálkozókkal támogatják. Nataliya bemutatta az ukrainai, szlovákiai, magyarországi és romániai partnerek tevékenységét a projekt keretében. A több megvalósíthatósági tanulmány kidolgozása mellett a közös mobilitási terv az az eredmény, amelyen valamennyi partner dolgozik. A projekt eredményeként az áruk mobilitása növekedni fog, az üzleti élet mobilabbá válik, a gazdasági fejlődésnek és az infrastruktúra javulásának köszönhetően pedig a határ menti régiókban a turisták és látogatók számának növekedése várható.

A nyitó beszédek után Panelbeszélgetések kezdődtek a "Közlekedési folyosók és kerékpárutak - kihívások, lehetőségek és fejlesztési perspektívák" címmel.

Miroslav Fazekas, Kassai Önkormányzati Régió Közlekedési Osztálya, Szlovákia

Fazekas úr áttekintést adott a kassai régió közúti infrastruktúrájáról, és bemutatta a 2020-ban elkészült mobilitási tervet. A terv több részből áll, beleértve a közlekedési infrastruktúrát is. Fazekas úr a közlekedési modellekre és a 110 intézkedést tartalmazó javaslati részre összpontosított. A közlekedési infrastruktúrán belül több célkitűzést is megjelöltek, például új határátkelőhelyek építését és a meglévők fejlesztését Ukrajnával (pl. a Vysne Nemecke - Uzgorod határátkelő kerékpárosok és gyalogosok számára is elérhetővé tétele). Egy másik jelentős kérdés az, hogy a régió jelenleg a Michalovcén és Sobrancén keresztüli autópálya építése, valamint annak a keleti szomszédokkal való összeköttetés tervével foglalkozik. A projektet jelenleg a Szlovákiai Köztársaság Közlekedési és Építésügyi Minisztériuma finanszírozza, ugyanakkor a Kassai Régió nagy erőfeszítéseket tesz az autópálya megvalósításának a felgyorsítására.

Zinovij Broyde, Ph.D., vezető kutató, az UEAN levelező tagja, a Csernyivci Regionális Államigazgatás vezetőjének tanácsadója, Ukrajna

hozzászlásában beszélt a határon átnyúló nemzetközi, régióközi és helyi kapcsolatok újjáélesztéséről és továbbfejlesztéséről, valamint a mai Európai Zöld Megállapodás és a Körkörös Gazdaság elveire adott válaszokról. Az ukrajnai Csernyivci megye gyakorlatilag Európa földrajzi középpontjában helyezkedik el, a megyét átszelő fontos történelmi útvonalak öröksége jó lehetőségeket kínál. Napjainkban fontos, hogy a

vasúti áruszállításra összpontosítsuk a figyelmet. A vasutak fejlesztése alapot biztosít a regionális és helyi kapcsolatok fejlesztéséhez. A történelmi hálózat jelenleg 8 ország között oszlik meg, és ellentmondást látunk a közlekedés és a meglévő határátkelő infrastruktúra között (a vasúti közlekedés határátkelőhelyeinek hiánya). Broyde úr röviden bemutatta a konténer terminálok fejlesztésének terveit is az Európai Zöld Megállapodásnak megfelelően. A közlekedési és kommunikációs infrastruktúra fejlesztését a transzeurópai folyosók szintjén már 2000-ben támogatták, de a megvalósításra vonatkozó konkrét tervek még mindig hiányoznak, ami remélhetőleg változik a Duna-stratégia közelgő ukrajnai elnökségével. A kommunikáció minden típusának (közút, vasút és légi közlekedés) együtt kell működnie. A hálózat már létezik, csak helyre kell állítani, ami hatékonyabbá teszi a további helyi fejlesztéseket.

Mykola Pihulyak, Kárpátaljai Regionális Állami Adminisztráció, Ukrajna

megköszönte a szervezőknek a lehetőséget, hogy a területrendezés terén a határokon átnyúló együttműködésről beszélhetett. A modern infrastruktúra megvalósítása érdekében a minőségi dokumentációra kell összpontosítanunk. Kárpátalján a regionális tervezés a Határon átnyúló kapcsolat koncepciója és stratégiája című dokumentumban körvonalazódik. A határátkelőhelyekre vonatkozó megállapodásokat és terveket állami szinten kell

jóváhagyni és helyi szinten végrehajtani, ezért kölcsönös kommunikációra van szükség. Az adatbázisok és a dokumentáció minden szomszédos országban azonos elvek alapján készülnek, amint azt a konkrét példák is mutatják, és Kárpátalja dokumentációja összhangban van velük. A közeljövőben azonban a dokumentumot aktualizálni kell, hogy illeszkedjen a Kassa - Ungvár autópálya terveihez, mielőtt bármilyen építkezés megkezdődne. További kihívást jelent a Szlovákia által tervezett új határátkelők kezelése, amelyeket az ukrajnai hatóságok még nem hagytak jóvá. Kárpátalja megyének az Ungvári repülőtér leszállópályájával is foglalkoznia kell, mivel jelenleg a repülőtéren leszálló repülőgépeknek az államhatár közelsége miatt néha be kell lépniük Szlovákia légterébe. Kárpátalja a Via Carpathia hálózathoz való csatlakozásban is érdekelt. Pihulyak úr kifejezte azon szándékát, hogy szorosan együtt kívánna működni az európai partnerekkel a területi tervezés, területrendezés, és a területi térképezés szinkronizálása terén, és hangsúlyozta, hogy a

kölcsönös kommunikáció elengedhetetlen a határ menti területek bármilyen változásának tervezésekor.

Roman Karpenko, Kárpátaljai megye Közúti Szolgálata , Ukrajna

bemutatta a Kárpátaljai úthálózat aktuális helyzetét, amely jelenleg 926 km hosszú. A közúti szolgálat most e hálózat nagy részének felújítására összpontosít - az elmúlt évben a régió útjainak egyharmadát sikerült felújítaniuk, 2021-re pedig 265 km út helyreállítását tervezik. Mivel Kárpátalja 4 országgal határos, a határokon átnyúló együttműködés kiemelt prioritást élvez. Az egyik legfontosabb projekt a tervezett autópálya folytatása Kassa (SK) és Ungvár között, és összekötése Munkáccsal is. A közúti szolgálat már

dolgozik a szükséges lépéseken. Vannak tervek az ukrainai M24-es autópálya és a magyarországi M3-as autópálya összekötésére is, amelyeket már állami szinten jóváhagytak. A Romániaiával való új határátkelőhelyet is tervezik Bila Tserkvában, amely összeköti a határ mindkét oldalán lévő folyosókat. A közúti szolgálat Kárpátaljai útjai mentén, beleértve a határ menti területeket is, kerékpárút-hálózat fejlesztésén dolgozik. Ebben az évben tervezik a kerékpárutak javítását az M06-os országúton Kincsecs falutól Velyki Lázi faluba, az M26-os országúton a Vilok (Tiszaújlak) határellenőrző ponttól Tiszabökény faluba. Ezen kívül a kerékpárút folytatása az M26-os úton a "MOBI" projektünk infrastrukturális részébe tartozik. Ezentúl az M08-as autópályán az ukrainai-szlovákiai határtól Ungvárig egy új kerékpárút építését tervezik. A közúti infrastruktúra fejlesztése az elnöki hivatal a "Nagy rekonstrukció" programjának egyik prioritása, amely biztosítja a fenntartható és hatékony együttműködést más kormányzati szervekkel, a Közúti Szolgálattal együtt azon dolgozik, hogy Ukrajnát az Európai Unió erős partnerévé tegye a közlekedés területén.

Dr. Vass Róbert, Nyíregyházi Egyetem, Szabolcs – Szatmár – Bereg megye, Magyarország

megjegyezte, hogy a 3 országgal határos megye esetében a nemzetközi közlekedés jelentős hatással van a régió életére. Elsődleges cél az autópálya-hálózat kiterjesztése az országhatárokig. A közeljövőben tervezik az M3-as autópálya építésének folytatását Ukrajna határáig, valamint az M34-es (Ukrajna felé) és az M49-es (Románia felé) autópályák, gyorsforgalmi utak építését. A beruházások gyorsabb és biztonságosabb összeköttetés teremtenének a határokkal, és valószínűleg új munkahelyeket is teremtenek. Az autópálya-hálózat mellett bemutatásra kerültek a Szabolcs - Szatmár - Bereg megyei vasútvonalak is. A megye jó földrajzi adottságokkal rendelkezik ehhez a közlekedési módhoz, jelenleg 10 vasútvonal üzemel. Záhonyban az átrakó forgalma korábban elérte az évi 17 millió tonnát, napjainkra ez 4,5 millió tonnára csökkent, de további fejlesztés esetén a kapacitás 15 millió tonnára növelhető.

PhD. Assziszt. Urb. Reinhold Stadler, Civitta Strategy & Consulting, Máramaros megye , Románia

bemutatta a vállalat portfólióját, amely jelenleg az első megyei szintű fenntartható mobilitási terv elkészítéséből áll. Máramaros régió nem kapcsolódik közvetlenül más régiókhoz fő közlekedési folyosókon keresztül. A legközelebbi az Ukrajnát és Magyarországot a földközi-tengeri kikötőkkel összekötő Mediterrán TEN-T folyosó. Románia egész északi részének nincs autópálya összeköttetése, mivel az áruszállítás főként kelet-nyugati irányban történik. Az országos autópálya-hálózat most prioritást élvez, és ez magában foglal egy Máramaros régiót lefedő projektet

(Nagybánya - Beszterce - Suceava autópálya), amelynek megvalósíthatósági tanulmánya jelenleg készül). Javítani kell a meglévő TEN-T hálózattal való összeköttetéseket és fejleszteni kell az infrastruktúrát a határon átnyúló régiókban. A Következő Generációs Terv első alkalommal teszi lehetővé, hogy forrást allokáljanak a kerékpározás nagy infrastrukturális projektjeire. Az alap 37%-ának a "zöld átmenet"-hez hozzájáruló projekteket kell támogatnia. Az új programozási időszakban a városok a folyók menti kék-zöld folyosókra kezdenek összpontosítani. Ezek az új folyosók nagyban javíthatják a városok életminőségét és növelhetik vonzerejüket.

Claudia Breban, ügyvezető igazgató, Fejlesztési és Projektek Végrehajtási Igazgatóság, Máramaros Megyei Tanács, Románia

Máramaros megyében megvalósuló közúti infrastrukturális projekteket mutatta be. A Megyei Tanács kezeli a megyei úthálózat infrastruktúráját - összesen 786 km-t. Ebből 98 km-t már felújítottak, 132 km pedig folyamatban van. A megyei utak felújítását európai és kormányzati forrásokból finanszírozzák, és a Máramaros Megyei Tanács hajtja végre. Mint már korábban említették, Máramaros központtól távoli, különleges fekvése negatívan hat a versenyképességére. További kihívások, különösen a városi területeken, a nem megfelelő keresztezések, a túlszűrt utcák, a járdák és parkolók hiánya, a rossz alternatív közlekedési infrastruktúra és az elkerülő utak hiánya. Az infrastruktúra javítása a beruházások vonzása révén támogatná a gazdasági növekedést. A megye tervezi továbbá gyorsforgalmi közúti közlekedési útvonalak létrehozását, amelyek összeköttetést biztosítanak az ország határaival és az ország főbb városi központjaival.

Pop Cristian Corneliu, Máramarosi Közúti és Hídépítő Vállalat, Románia

a vállalat fő tevékenységeinek bemutatásával kezdte, és kiemelte, hogy a máramarosi megyei utak megbízott kezelőjeként fontos tevékenységeket végeznek, beleértve az utak építését, karbantartását, javítását és helyreállítását árvizek, földcsuszamlások, közúti balesetek stb. után. Mint Breban asszony megjegyezte, a megyei úthálózat 786 km megyei útból áll, amelyen 128 olyan híd van, amely hídnyílása nagyobb, mint 5 m. Ezen kívül a vállalat gyártja és értékesíti saját termékeit, mint például aszfalt, kavics, bitumenes termékek stb. A vállalatnak a tevékenységei és szolgáltatásai végzése során bizonyos kihívásokkal kell szembenéznie, mint például az elégtelen kereslet, a gazdasági környezet bizonytalansága és a légköri viszonyok.

Martin Rybar, Főépítési Iroda, Kassai Városi Tanács, Szlovákia

bemutatta a város területén a fenntartható mobilitás, különösen a kerékpáros mobilitás támogatásának jelenlegi helyzetét és stratégiai terveit. Hangsúlyozta, hogy a közlekedést a városhoz kell igazítani, és nem fordítva. Rybar úr kifejtette, hogy változtatni kell a gondolkodásmódon és a közlekedési infrastruktúra tervezésének megközelítésén. A városnak helyszűke van, és az infrastruktúra folyamatos fejlesztése az új utak, több parkolóhely stb. iránti folyamatosan növekvő igények kielégítése ördögi körforgást jelent. A városfejlesztést nem szabadna az egyéni autóközlekedésnek korlátoznia. Éppen ellenkezőleg, a városnak (vagy régiónak) képesnek kell lennie arra, hogy olyan feltételeket teremtsen, amelyek előnybe részesítik a tömegközlekedést és a kerékpározást, és ezáltal arra ösztönzik a polgárokat, hogy a személygépkocsi használata helyett fenntarthatóbb közlekedési módokat válasszanak. A város jelenleg azt fontolgatja, hogy egy frekvenciát csökkenteni a gépkocsisávok számát, és azokat kerékpársávokkal helyettesíti. Emellett pozitív és negatív motivációt is alkalmazni kell (pl. a parkolási díjak emelése vagy útdíj fizetése a városközpontba való behajtásért). Az erőfeszítéseknek olyan minőségi közterületeket kell eredményezniük, amelyek ténylegesen javítják az életminőséget, egészségesebb polgárokat és

kevesebb szennyezést eredményeznek, ami egyidejűleg hozzájárul az éghajlatváltozás hatásainak csökkentéséhez is.

Viera Stupakova, Presov kerékpáros csoport Kostitras , Szlovákia

tájékoztatást adott a Bike AcceNT (Bicycle accessibility networking territories - kerékpáros hozzáférhetőségi hálózati területek) projektről, amelyet Eperjes és Kassa régiókban hajtanak végre ukrainai partnerekkel együttműködve. A projekt fő célja a szlovákiai-ukrainai határ térség kerékpárosok számára való elérhetőségének javítása. A projekt magában foglalja a kerékpáros infrastruktúra javítása előfeltételeinek a megteremtését (területrendezés és dokumentáció), valamint a kerékpározás mint hatékony és környezetbarát közlekedési mód tudatosítását. A projekt keretében azonosították a fő hiányosságokat: javítani kell a meglévő útvonalak minőségét, javítani kell a vízforrásokhoz való hozzáférést, növelni kell a biztonságot, javítani kell az információkhoz és kiegészítő szolgáltatásokhoz (pl. BikePoints) való hozzáférést, javítani kell a kerékpárhálózatot a határ területeken, és lehetővé kell tenni a kerékpárosok számára a határátkelést Vysne Nemecke - Ungvár. Jelenleg Kelet-Szlovákiában több mint 1660 km meglévő, határon átnyúló jellegű, rekreációs célú kerékpárút van, és több mint 1400 km van tervben. Szlovákia területén több mint 460 km regionális kerékpárutat javasoltak elsősorban rekreációs célokra, és néhányat közlekedési útvonalaknak, amelyek a következők: Ungvár – Michalovce (Nagymihály), Velky Bereznij (Nagyberezna) - Ubla - Snina, Velke Selemence (Nagyszelmenc) - Streda n/Bodrogom (Bodrogszerdahely). Az előadás végén pozitív példákat mutattak be a gyakorlatból, amikor az Eurovelo 11-en belül a szlovák-lengyel és szlovák-magyar határok közötti összekötő hidak építése a kerékpárosok számának jelentős növekedését eredményezte.

Lesya Loyko, a FORZA Kárpát Régió Fenntartható Fejlődési Ügynökség vezetője és Ivan Zinovyev, a Szociális és Üzleti Kezdeményezések Központjának vezetője, Ukrajna

bemutatták a Kárpátaljai régióban a kerékpárutak regionális hálózatának koncepciójáról szóló előadásukat. A dokumentum a kerékpáros közlekedésre és a kerékpáros turizmusra egyaránt összpontosít helyi és nemzetközi szinten, és alapot nyújt a stratégiai tervezéshez. Az ökológia, a gazdaságosság, a biztonság és a fenntarthatóság elveit követi - ezeket kell szem előtt tartani ahhoz, hogy a kerékpárosok számára kényelmes kerékpárutakat biztosítsunk. Szlovákiával vagy Lengyelországgal ellentétben, ahol az infrastruktúra magasabb szintű, Kárpátalján a távolsági útvonalak nem igazán működnek. Loyko asszony bemutatta a Kárpátalját a szomszédos régiókkal és országokkal összekötő távolsági útvonalak koncepcióját, amely jelenleg összesen mintegy 780 km kerékpárút-hálózatot jelent. Az egyik fő kihívás a helyi hatóságok alacsony szintű támogatása, valamint a kapcsolódó szolgáltatások és infrastruktúra egyenlőtlen elosztása. Zinovyev úr folytatta a kitekintést a Kárpáton túli területekre, a Csernyivci és Ivano-Frankivszk régiókban tervezett, összesen 1400 km hosszúságú kerékpárút-hálózat bemutatásával, amely összekötné Kárpátalja megyét a szlovákiai, romániai és magyarországi határ menti régiókkal. A hálózatnak támogatnia kell a mindennapi ingázást és a turizmust. Jelenleg a hangsúly a Szlovákiával összeköttetést biztosító turisztikai kerékpárutakon van. A kerékpáros infrastruktúra fejlesztése jól tesz a környezetnek, pozitív hatással van a gazdaságra és növeli a térség turisztikai vonzerejét. Kifejezte meggyőződését, hogy ezek az elképzelések hozzájárulnak a régiók fenntartható mobilitási terveinek, valamint a helyi szintű területrendezési dokumentumoknak a kidolgozásához.

Lyudmyla Kozlovska, szakértő, Kárpátalja megye, Ukrajna

ismertette az ukrajnai határellenőrzési pontok jelenlegi helyzetét és a kerékpárosok számára való elérhetőségét. A múltban nem sok figyelmet fordítottak a határátkelőhelyek infrastruktúrájának, kifejezetten a kerékpáros közlekedés számára történő fejlesztésére. Számos határátkelő egyébként is nyitva áll a kerékpárosok előtt, és különböző szintű infrastruktúrát biztosít. Néhány helyen a határátkelést táblák szabályozzák, de a külön kerékpársávok hiányoznak. Az egyik legnagyobb Asztély-Beregsurány luzhanka-i (UA-HU) határátkelőhely rekonstrukciós terveinek célja, hogy az minden modern szabványnak megfeleljen, külön kerékpáros infrastruktúrával. A Mali Szelmenti határátkelő, hasonlóan a Mali Bereznyijhez (UA-SK), jelenleg a COVID miatt le van zárva, de korábban aktívan használták a kerékpárosok rekreációs célokra vagy családi látogatásokra. Kifejezte annak szükségességét is, hogy egy másik szlovákiai határátkelőt, az Ungvár-Visne Nemeckét (Felsőnémetit) is újra meg kellene nyitni a kerékpárosok és a gyalogosok előtt, mivel jelenleg csak az autóforgalmat szolgálja. Az átépítés után ezen az ellenőrző ponton külön sávokat alakítanak ki a kerékpárosok számára. Az ukrajnai jogszabályok és dokumentumok csak nemrégiben kezdték el a kerékpáros infrastruktúrát minden építési folyamat fontos részeként elismerni, és új szabványokat és előírásokat vezettek be. 2018-ban bevezették a kerékpáros infrastruktúra építésére és fejlesztésére vonatkozó követelményeket meghatározó dokumentumokat, és végül törölték a határátkelőhelyeken a dedikált kerékpáros infrastruktúra biztosításához szükséges minimális kapacitásra és forgalmi intenzitásra vonatkozó követelményeket. Most már ideje elgondolkodni azon, hogy a határátkelőket ne csak személygépkocsi-, hanem kerékpáros- és gyalogosbarátokká is tegyünk.

Dr. Hörcsik Zsolt, Szabolcs – Szatmár – Bereg megye, Magyarország

bemutatta a kerékpározás jelenlegi helyzetét és jövőbeli kilátásait Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. A magyarországi kerékpárút-hálózat folyamatosan bővül. A kerékpárutak 2000 előtt helyi célokat szolgáltak anélkül, hogy nemzetközi hálózat kiépítésének szándéka lett volna. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2015-ös tervének meghirdetése után, amely 1500 km kerékpárút kiépítését irányozta elő, a kerékpárral közlekedők számának növekedését eredményezte (19%-ról 22%-ra). A COVID járvány hatása a kerékpárhasználók arányára még nagyobb lehet (a COVID után a számok még magasabbak lehetnek). A kerékpáros infrastruktúra kiépítésének fő céljai a közlekedésbiztonság növelése, a turisztikai látványosságokkal való jobb összeköttetés biztosítása, a környezetvédelem segítése és az életminőség javítása. A hosszú kerékpárutaknak köszönhetően a régió északi része egyre nagyobb figyelmet kap a turisták részéről, és kiemelkedő turisztikai célponttá válik. A kerékpáros turizmusfejlesztési stratégia figyelembe veszi a nemzeti és nemzetközi szintű turisztikai stratégiákat. A turizmus mellett a hálózat közlekedési célokat is szolgál a helyiek számára. A megyében az elmúlt 10 évben megduplázódott az útvonalak hossza. Több mint 120 km tervezett útvonal már engedélyezett. A települések közötti együttműködés jó példája a helyi egységet erősítő Középkori Templomok Útja. Az önkormányzatokat és a vállalkozásokat konkrét lépések megtételére motiválja többek között az, hogy kerékpárosbarát díjakkal jutalmazzák őket a kerékpározás elfogadottságának növeléséért a térségben.

Deák Attila, a Magyarországi Kerékpáros Turizmus Szövetség elnökségi tagja, Szabolcs - Szatmár - Bereg megye, Magyarország

megjegyezte, hogy a megyében jelentős változások történtek a kerékpáros turizmusban 2016 óta, amikor a Felső-Tisza-vidéket fontos turisztikai célpontként határozták meg. A turizmusfejlesztésre nagyobb figyelem összpontosult, miközben a kerékpáros turizmusra annak elengedhetetlen részeként tekintettek. Az elmúlt 10 évben ez jelentősen felerősödött. Ma már mintegy 300 km aszfaltozott kerékpárút található a Felső-Tisza-vidéken, amely Magyarország egyik legösszetettebb hálózata. Ezen utak jelentős része eredetileg árvízvédelmi céllal

épült. Az egyik legfontosabb feladat a 2020-ban megvalósult jelzések és a navigáció javítása volt. Jelenleg a kerékpárosbarát szolgáltatások (turisztikai központok és pihenőhelyek) hiányával foglalkoznak. A magyarországi és az uniós forrásoknak köszönhetően idén számos új, pihenőhellyel ellátott információs központ készül el, gyakran történelmi műemlékek közelében vagy vízi turisztikai látványosságokhoz kapcsolódva. Új infrastruktúra építése helyett a meglévő infrastruktúrát kellene a helyi igényekhez igazítani (a meglévő épületek átépítésével). Olyan extra szolgáltatások, mint a kerékpárkölcsonzés és a kíséző szolgáltatások is elérhetővé válnak. Az infrastruktúra fejlesztése kéz a kézben jár a termékfejlesztéssel (tematikus útvonalak, vezetett túrák, kerékpáros táborok). A kerékpározás a gyermekek motiválására és a régió felfedezésére való figyelemfelkeltésre is kiválóan alkalmas.

Andronic Radu, a Szatmár Megyei Tanács szakértője, Románia

bemutatta a kerékpáros mobilitás jelenlegi helyzetét Szatmár megyében. Radu úr rámutatott, hogy a kerékpározás mint közlekedési mód sajátosságainak köszönhetően összhangban van az EU stratégiáival és irányelveivel, valamint arra is, hogy sikere szorosan összefügg az infrastruktúra fejlesztésével. A kerékpározás kulcsfontosságú szerepet játszik minden regionális mobilitási stratégiában. A városok és nagyvárosok rendelkeznek a kerékpáros infrastruktúrára vonatkozó beruházási tervekkel, de a vidéki területeken hiányzik az infrastruktúra (kivéve a határokon átnyúló projekteket). Szatmárnémetiben a kerékpáros közlekedés aránya 12%, de még mindig hiányzik a megfelelő infrastruktúra, és a közlekedési ütközések is problémát jelentenek. Gyakran előfordul, hogy a kerékpársávokat autók vagy gyalogosok használják. A megye más városi területei is hasonló kihívásokkal küzdenek, mivel nagyon alacsony a kerékpáros infrastruktúra fejlettsége. A jövőbeli kerékpáros infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokat mutattak be, mivel a városi önkormányzatok jelenleg új mobilitási terveken dolgoznak, amelyek középpontjában a kerékpározás áll. Szatmárnémetiben a terv a kerékpáros mobilitás ösztönzésére irányul, nemcsak a kerékpárutak összefüggő hálózatának kiépítésével, hanem a kerékpármegosztás ösztönzésével, több kerékpár parkolóhely biztosításával és az intermodalitás támogatásával (buszokkal vagy vonatokkal kombinálva). Az egyik jövőbeli projekt ezen a területen a természeti és történelmi örökséget népszerűsítő kerékpáros infrastruktúra létrehozása is a megyében, amelyet az EU finanszíroz.

A következtetésekről elsőként Michaela Lițe, a Máramaros Megyei Tanács képviselője, Románia

lenyűgözték az előadások, amelyek érdekesek és inspirálóak voltak. A Máramaros Megyei Tanács örömmel jelentette be, hogy végre szakértők segítik a munkájukat a határon átnyúló mobilitási tervének kidolgozásában. A Megyei Tanács hasznos és további előnyös együttműködésre számít.

Majorné László Brigitta, Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei Önkormányzat, Magyarország

szintén nagyon pozitívan értékelte a találkozót, és nagyra értékelte a sok értékes információt. Köszönetet mondott az előadónak és a tolmácsoknak, különösen a magyarországiaknak. A projekt eddig nagyon jól halad, és várakozással tekint a következő találkozóra elé.

Stern Felicia Cristina, Szatmárnémeti Területi Közigazgatási Egység, Románia

megköszönte a lehetőséget, hogy részt vehettek a kerekasztal-beszélgetésen, amely lehetőséget adott arra, hogy mindenki bővítse ismereteit a közlekedési folyosókról és a kerékpárutakról. A vendégek, partnerek és szakértők olyan információkat osztottak meg, amelyek hozzáadott értéket adtak a projekthez. Az előadások megerősítették, hogy szükség van az együttműködésre és a határokon átnyúló projektek végrehajtására, amelyek a határ menti régiók polgárainak életszínvonalának emelését eredményezik.

Nataliya Nosa, a Regionális Fejlesztési Intézmények Nemzetközi Szövetségének (IARDI) ügyvezető igazgatója, Ukrajna

köszönetét fejezte ki a kerekasztal megbeszélés valamennyi előadójának a nagy információs értékkel bíró szakmai előadásaikért. A projektpartnerek számára most nagy kihívást jelent az összes információ összegyűjtése és az összehangolt megközelítés a határok minden oldalán. Megismerhettük a mikroregionális szintű stratégiákat, és fontos, hogy mobilitási terveinket egyesítsük a jelenleg és a jövőben rendelkezésre álló pénzügyi eszközök ismeretében. A következő rendezvény különösen ezekre az új programidőszakban elérhető eszközökre fog összpontosítani. A rendezvényt a Kárpátaljai régió kezdeményezte, és az Európai Határmenti Régiók Szövetségével együttműködve, a MOBI projekt szlovákiai, magyarországi, romániai és ukrainai partnereinek támogatásával szervezik. A konferenciára 2021. június 14-15-én kerül sor, a nemzeti minisztériumok és intézmények részvételével.

Monika Sivulic, a Kassai Önkormányzati Régió Regionális Fejlesztési Osztályának munkatársa, Szlovákia

megköszönte az előadóknak és a vendégeknek a kerekasztal-beszélgetésen való részvételt, valamint a partnereknek a rendezvény megszervezésében való együttműködést. A résztvevők sok érdekes meglátást és inspiráló előadást hallhattak és oszthattak meg egymással. A Kassai Önkormányzati Régió kifejezte meggyőződését, hogy a kapott információkat a gyakorlatban is hasznosítani fogják a MOBI projekt közös céljának megvalósítására irányuló erőfeszítések során.

MOBI project sajtó pontja: www.mobi.iardi.org